

gemeente
Barneveld

Raadsmemo 'Veiligheidsbeeld 2025' (eerste helft 2025)

Datum: 3 juni 2025

Onderwerp: 'Veiligheidsbeeld 2025' (eerste helft 2025)

Ter attentie van: De Raad

Afzender: College van Burgemeester en Wethouders

Portefeuillehouder J. van der Tak

Mail behandelaar c.vanessen@barneveld.nl Telefoonnummer 06-30089056

Samenvatting

Tweemaal per jaar ontvangt u het actuele veiligheidsbeeld van onze gemeente. Het veiligheidsbeeld over het eerste half jaar is visueel vormgegeven en bijgevoegd bij deze raadsmemo. Dit betreft een voortgangsrapportage en daarmee een beknopte versie. Aanvullend op de terugblik op het afgelopen half jaar via het veiligheidsbeeld is er in deze raadsmemo een toelichting opgenomen op de ontwikkelingen op het thema veerkrachtige en weerbare samenleving en de wijze waarop hier aan gewerkt gaat worden. Dit zodat hier in het veiligheidsbeeld over heel 2025 ook op gereflecteerd kan worden.

Doel

De gemeenteraad informeren over het actuele veiligheidsbeeld van de gemeente Barneveld over het afgelopen halfjaar.

Inleiding

Bijgevoegd bij deze raadsmemo vindt u het veiligheidsbeeld van onze gemeente over het eerste halfjaar van 2025. Dit document geeft inzicht in de stand van zaken op het gebied van veiligheid, criminaliteit en leefbaarheid binnen onze gemeente. In het veiligheidsbeeld zijn zowel kwantitatieve gegevens opgenomen – zoals cijfers over traditionele criminaliteit, middelengebruik, overlast en ondermijnende criminaliteit – als kwalitatieve duiding van de ontwikkelingen bij deze cijfers. Daarbij is gebruikgemaakt van informatie afkomstig van veiligheidspartners zoals de politie en brandweer, maar uiteraard ook van informatie uit de eigen organisatie. Met betrekking tot de cijfers in het veiligheidsbeeld over het eerste half jaar is het goed om te benoemen dat er gewerkt wordt met cijfers over de periode tot 1 mei van het desbetreffende jaar, tenzij anders vermeld. De cijfers zijn daardoor soms niet een op een met elkaar te vergelijken zoals dat in een jaaroverzicht vaak wel het geval is.

Proces

Tweemaal per jaar wordt uw raad geïnformeerd over het veiligheidsbeeld in de gemeente Barneveld. Halverwege het jaar via een voortgangsrapportage zoals bijgevoegd en aan het einde van het jaar via een volledige rapportage en uitgebreidere tekstuele duiding. Eind 2024 is de raadsmemo met het veiligheidsbeeld over heel 2024 voor het eerst voorzien van een visuele samenvatting. Deze ontwikkeling hebben we nu doorgezet. Dit heeft geleid tot een volledig visuele voortgangsrapportage en een beknoptere raadsmemo. Op deze manier kan de raad op een overzichtelijke manier, aan de hand van één document, kennis nemen van de cijfers en werkzaamheden van het afgelopen half jaar. Het veiligheidsbeeld met de terugblik op heel 2025 zal, zoals gebruikelijk, voorzien worden van een uitgebreidere duiding op de verschillende thema's.

Thema's

De thema's in het veiligheidsbeeld komen voort uit het Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2024-2027 dat door uw raad is vastgesteld. In het IVP staan onze prioriteiten op deze thema's beschreven. Deze prioriteiten worden jaarlijks geconcretiseerd en uitgewerkt in een uitvoeringsplan dat wordt vastgesteld door het college. Gedurende het jaar sturen we op de activiteiten die zijn opgenomen in het uitvoeringsplan en via het veiligheidsbeeld informeren we u over de voortgang.

Het IVP en de onderliggende uitvoeringsplannen bieden ook ruimte om in te spelen op actualiteiten. In de huidige samenleving zien we veelvuldig spanningen ontstaan door bijvoorbeeld externe dreigingen en polarisatie op verschillende onderwerpen. Dit raakt de samenleving, de eigen organisatie én onze veiligheidspartners. Ook in onze eigen gemeente kennen we een recent voorbeeld. De samenkomst van Christenen voor Israël (CvI), de demonstratie om aandacht te vragen voor de situatie in Gaza en de ongeregelde heden na afloop van de samenkomst hebben geleid tot veel verdriet, teleurstelling, zorg en verontwaardiging in onze samenleving. Dit vraagt van onze gemeente om op dit thema proactief te acteren. Daarom is in deze raadsmemo de aanpak ten aanzien van weerbaarheid en veerkracht toegevoegd.

Duiding opvallende cijfers

Ondanks dat de cijfers in het veiligheidsbeeld over het eerste half jaar niet één op één te vergelijken zijn, vallen enkele zaken toch op.

Diefstal uit/vanaf andere vervoersmiddelen

In het voorjaar van 2024 hebben we te maken gehad met een criminele groep die zorgde voor een stijging in dit type diefstal. Door inzet op preventie en opsporing van deze specifieke groep is het aantal in 2025 veel lager.

Meldingen personen met onbegrepen gedrag

Ten aanzien van dit type meldingen zien we al enkele jaren een stijgende trend. Ook dit jaar lijkt deze trend zich door te zetten. Vanuit de samenwerking tussen zorg én veiligheid werken we aan een integrale aanpak.

Middelengebruik

Het aantal geconstateerde overtredingen en waarschuwingen in het kader van de alcoholwet is dit jaar sterk afgenomen. Deze daling werd veroorzaakt door een wijziging in de prioriteiten t.a.v. handhaving vanwege een tekort in het aantal beschikbare fte.

Ontwikkelingen

Het veiligheidsbeeld is primair bedoeld om terug te kijken op de afgelopen maanden. en bevat daarom géén vooruitblik op de komende maanden. Toch zijn er dit jaar een tweetal ontwikkelingen waar we u graag over willen informeren.

Vitale vakantieparken

Het programma Vitale Vakantieparken is een samenwerking tussen elf Veluwe gemeenten, de provincie Gelderland en verschillende andere partijen. Het doel is om vakantieparken aantrekkelijk en toekomstbestendig te maken, zodat recreanten er graag verblijven. Vanuit veiligheid nemen we deel aan het lokale kernteam, onder andere op het thema ondermijning. In het komende half jaar focussen we ons op het in gesprek zijn en blijven met de vakantieparken. Met name die parken die op basis van het vitaliteitsonderzoek, uitgevoerd in 2021, extra aandacht vragen. Mocht dit niet de gewenste uitkomst hebben, dan zullen er alsnog integrale controles danwel handhavingsacties plaatsvinden om eventuele misstanden te beëindigen. In het kader van de handhaving zijn we nog in afwachting van de werkinstructies die vanuit het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening worden opgesteld. Deze zijn mogelijk van invloed op de handhaving ten aanzien van permanente bewoning.

Veerkrachtige en weerbare samenleving

In een tijd waarin maatschappelijke spanningen, polarisatie, digitale dreigingen en ondermijning toenemen, is het bouwen aan een veerkrachtige en weerbare samenleving belangrijker dan ooit. Als gemeente staan wij voor de taak om niet alleen te reageren op risico's en incidenten, maar ook te investeren in de kracht van onze gemeenschap: in het vermogen van inwoners, organisaties en instituties om tegen een stootje te kunnen én weer op te staan.

Veerkracht gaat over het aanpassingsvermogen van onze samenleving bij tegenslag. Dat kan variëren van overlast in de wijk tot cyberaanvallen of maatschappelijke onrust. Een veerkrachtige samenleving is er een waarin inwoners zich veilig voelen, waar sociale verbanden sterk zijn, en waar mensen bereid zijn om naar elkaar om te zien – ook als het moeilijk wordt.

Weerbaarheid betekent dat we als gemeenschap bestand zijn tegen invloeden die onze veiligheid, integriteit of democratische waarden onder druk zetten. Denk aan ondermijnende criminaliteit, misinformatie of beïnvloeding van buitenaf. Weerbaarheid vraagt om bewustwording, samenwerking en gerichte preventie. Het betekent ook dat onze eigen organisatie stevig moet staan, met oog voor integriteit, digitale veiligheid en responsiviteit.

De opgave om een veerkrachtige en weerbare samenleving te realiseren, raakt aan meerdere domeinen: veiligheid, zorg, onderwijs, jeugd, economie én participatie. Alleen samen met maatschappelijke partners, ondernemers, scholen én onze inwoners kunnen we deze ambitie waarmaken. In de tweede helft van 2025 werken we daarom via de lijn van de "Actielijst voor maatregelen op gemeentelijk niveau" van de VNG aan het verder versterken van de lokale veerkracht en weerbaarheid.

Vervolg

Tijdens de vergadering van de commissie bestuur, op 1 juli 2025, kan de politie (teamchef dhr. R. Jaspers-Focks van het basisteam Vallei Veluwe Noord) een presentatie en toelichting geven op de cijfers en trends in de gemeente Barneveld.

In januari 2026 zal de raad het veiligheidsbeeld over geheel 2025 ontvangen. In dit beeld wordt de raad ook geïnformeerd over de stappen die zijn gezet t.a.v. de in deze raadmemo benoemde ontwikkeling in het kader van een veerkrachtige en weerbare samenleving.

Bijlagen

- Veiligheidsbeeld 2025 (eerste helft 2025)

Veiligheidsbeeld eerste half jaar 2025

De gemeente Barneveld werkt actief aan een weerbare samenleving waarin inwoners zelfredzaam zijn, basisvoorzieningen gewaarborgd blijven en de continuïteit van de lokale gemeenschap is verzekerd. In een wereld met toenemende spanningen, hybride dreigingen en klimaatverandering speelt de gemeente een cruciale rol – niet alleen tijdens crises, maar ook in de voorbereiding, herstel en nazorg. Door het versterken van het aanpassingsvermogen van onze inwoners en gemeenschappen beperken we de risico's en werken we samen aan een weerbare en veerkrachtige samenleving. De cijfers in dit veiligheidsbeeld hebben betrekking op de periode tot 1 mei van het betreffende jaar tenzij anders vermeld.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

We hebben in onze veiligheidsregio te maken gehad met een aantal omvangrijke incidenten; een grote brand in een meubelzaak met in de buurt de dreiging van een opslagplaats van Shell, de verwoestende brand in de historische binnenstad van Arnhem en de grote natuurbrand op de Ginkelse Heide ten noordoosten van Ede. Bij de genoemde branden zijn de posten uit de gemeente Barneveld ingezet tijdens de opschaling, ter aflossing of voor specialistische taken zoals bijvoorbeeld de aanvoer van bluswater over grote afstanden. Deze incidenten laten wederom zien dat goede hulpverleningsorganisaties van grote waarde zijn voor de samenleving. In de preventieve aanpak werken we samen met onze veiligheidspartners aan het project Gebiedsgerichte Aanpak Natuurbrandbeheersing om het risico op natuurbranden in onze gemeente te verkleinen.

Brandweerposten

50

Barneveld
t.o.v. 51 in 2024

24

Garderen
t.o.v. 18 in 2024

47

Voorthuizen
t.o.v. 51 in 2024

45

Kootwijkerbroek
t.o.v. 37 in 2024

22

Zwartebroek
t.o.v. 20 in 2024

188

Totaal
t.o.v. 177 in 2024

‘Traditionele’ criminaliteit

Pilot ‘aangepaste openingstijden’ politielocaties

In mei 2024 is gestart met de pilot aangepaste openingstijden politielocaties. Met de pilot is borging van kwaliteit en wendbaarheid in het aangifteproces bewerkstelligd. Vanwege de positieve resultaten die de pilot heeft opgeleverd, is besloten vast te houden aan de vier dagen openstelling van de politielocatie aan de Nijkerkerweg 119 in Barneveld.

De gemeente Barneveld zet in op zichtbare en toegankelijke handhaving die in verbinding staat met inwoners, ondernemers en partners. Boa's werken wijkgericht, nemen actief deel aan veiligheidsoverleggen en leveren een belangrijke bijdrage aan een leefbare en veilige openbare ruimte. Tegelijkertijd neemt door maatschappelijke ontwikkelingen de druk op de handhavingscapaciteit steeds verder toe. Uit analyse blijkt dat de huidige capaciteit van 10 FTE onvoldoende is om alle taken duurzaam uit te voeren; uitbreiding naar 13 FTE is noodzakelijk. Daarnaast is er in 2024 structurele inzet gerealiseerd op handhaving van het fietsverbod in het centrum van Barneveld, maar het oplossen van deze problematiek vraagt ook om een bredere blik op de inrichting van de openbare ruimte.

Belangrijkste cijfers

5

Diefstal in/inbraak
bedrijf/kantoor
t.o.v. 11 in 2024

12

Diefstal box/
garage/schuur/erf
t.o.v. 22 in 2024

13

Diefstal uit/
vanaf andere
vervoersmiddelen
t.o.v. 72 in 2024

16

Overige eenvoudige
diefstal
t.o.v. 53 in 2024

51

Winkeldiefstal
t.o.v. 35 in 2024

22

Fietsendiefstal
t.o.v. 46 in 2024

Ondermijning

Er wordt actief ingezet op de aanpak van ondermijning en het versterken van bestuurlijke weerbaarheid, onder andere door deelname aan het Gelders Akkoord en samenwerking met partners zoals de gemeente Ede en het RIEC. Door informatiegestuurd te werken, gerichte controles uit te voeren en meldingen serieus op te pakken, wordt de slagkracht vergroot. Er is toezicht gehouden op het Digitaal Opkoop Register en er zijn stappen gezet in de controle op exploitatie- en alcoholvergunningen. Ook wordt gewerkt aan de digitalisering van horecavergunningen om de afhandeling te versnellen. Investeren in preventie, samenwerking en procesverbetering draagt bij aan het creëren van een veilige en weerbare samenleving.

Bibob

De gemeente Barneveld zet de Wet Bibob in om misbruik van vergunningen te voorkomen en zo ondermijning tegen te gaan. In 2025 zijn vier Bibob-onderzoeken succesvol afgerond en zijn 42 zorgaanbieders getoetst. Ook zijn in de horeca drie onderzoeken uitgevoerd zonder risicoconclusies. Er is geïnvesteerd in de kwaliteit van de onderzoeken door training van medewerkers en de aanstelling van een Bibob-coördinator, die werkt aan het actualiseren van het Bibob-beleid voor een toekomstbestendige en breder in te zetten aanpak.

Belangrijkste cijfers

4

Aantal RIEC
casussen
t.o.v. 3 in 2024

11

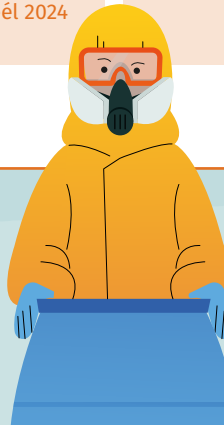
Aantal Meld
Misdad Anoniem-
meldingen
t.o.v. 19 in 2024

6

Meldingen
Meldpunt Goed
Verhuurderschap
t.o.v. 12 in héél 2024

3

Meldingen intern
meldpunt
t.o.v. 3 in héél 2024

Digitale Veiligheid

De gemeente Barneveld zet zich actief in om de meldingsbereidheid bij digitale criminaliteit te vergroten, omdat het werkelijke aantal slachtoffers hoger ligt dan het aantal aangiftes doet vermoeden. Schaamte, onzekerheid en een gevoel van zinloosheid weerhouden mensen ervan om melding te doen, terwijl de impact vaak groot is. Door campagnes, voorlichtingsbijeenkomsten en samenwerkingen met partners als politie, welzijnsorganisaties en scholen wordt bewustwording vergroot en handelingsperspectief geboden. Met inzet van de digitale meldkamer, stopgesprekken en het lokale cyberbeeld krijgen we steeds beter zicht op digitale criminaliteit én kunnen we effectiever handelen om schade en herhaling te voorkomen.

Belangrijkste cijfers

Zorg & Veiligheid

De stijging van het aantal overlastmeldingen door personen met onbegrepen gedrag die we constateerden in 2024 lijkt in 2025 door te zetten. Verder zien we dat de casuïstiek op recreatieparken toeneemt. Onder meer door het tekort op de woningmarkt komen mensen hier terecht, al dan niet met een of meerdere hulpvragen.

Door structureel overleg kunnen mogelijke problemen op recreatieterreinen tijdig in beeld worden gebracht. Samen met ketenpartners en betrokkenen wordt dan besproken welke hulpverlening nodig is en welke vervolgstappen genomen moeten worden. Op deze manier kunnen dreigende escalaties worden voorkomen of beperkt en wordt er gezorgd voor een veilige en prettige omgeving voor iedereen die gebruikmaakt van de recreatiegebieden.

Belangrijkste cijfers

Middelengebruik

Preventie, bewustwording en ouderbetrokkenheid staan centraal in de aanpak van middelengebruik in Barneveld. Met ouderavonden in samenwerking met WISE, scholen en zorgpartners is ingezet op het versterken van het contact tussen ouders en kinderen over thema's als alcohol en drugs. Tegelijkertijd zijn jongeren gestimuleerd om verantwoord verkeersgedrag te ontwikkelen via de Alcohol & Verkeer-cursus. Tijdens evenementen als Gelderpop en Megapull is met Bob cafés bewustzijn gecreëerd over rijden onder invloed. Ondanks een lichte stijging in het aantal bestuurders onder invloed van drugs, blijft de inzet op verkeersveiligheid hoog, met bovengemiddeld veel gerichte controles in de regio.

Belangrijkste cijfers

Let op: wanneer iemand onder invloed is van zowel alcohol als drugs, telt deze persoon mee in beide categorieën.

Bestuurlijke maatregelen

